

Nordland fylkeskommune

07.12.2021

BODØ

VURDERING AV BEHOV FOR KONSEKVENSTREDNING VED NYETABLERING AV GÅSVÆR

1 Innledning

Mowi ASA, Region Nord søker om nyetablering ved Gåsvær i Meløy kommune. I den forbindelse kreves det at Mowi skal vurdere om endringen omfattes av § 6, § 7 eller § 8 i KU forskriften, jf § 4, annet ledd.

Forskrift om konsekvensutredninger (KU) § 4, annet ledd – sier: «Forslagsstilleren skal vurdere om planen eller tiltaket omfattes av § 6, § 7 eller § 8.» (Lovdata 2019). Forslagsstilleren er Mowi ASA, som fremmer forslag om tiltak og hvor tiltaket er en nyetablering av lokalitet Gåsvær.

§ 6 i KU omhandler «Planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram eller melding». De første delene omhandler kommuneplaner, regionale planer, reguleringsplaner og lignende, mens siste del sier «(c) Tiltak i vedlegg I som behandles etter andre lover enn plan- og bygningsloven».

§ 7 i KU omhandler «Følgende tiltak og planer etter andre lover skal alltid konsekvensutredes, men ikke ha melding: a) tiltak i vedlegg II som behandles etter energi-, vannressurs- eller vassdragsreguleringsloven b) planer og programmer etter andre lover som fastsetter rammer for tiltak i vedlegg I og II og som vedtas av et departement.» Akvakultur er listet opp i Vedlegg II, men reguleres av akvakulturloven og skal ikke automatisk i seg selv konsekvens vurderes.

§ 8 i KU omhandler «Følgende planer og tiltak skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger etter § 10, men ikke ha planprogram eller melding: a) reguleringsplaner for tiltak i vedlegg II. Unntatt fra dette er reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen b) tiltak i vedlegg II som behandles etter en annen lov enn plan- og bygningsloven.» Akvakultur er oppgitt i vedlegg II (punkt f) og er ikke regulert etter plan og bygningsloven. Tiltaket skal dermed vurderes om det må gjennomføres en KU etter § 10.

§ 10 i KU omhandler «Kriterier for vurderingen av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn».

› Mowi ASA	OFFICE	Sjøgata 21	PHONE	+4790679601	FAX	[Fax]
		8006 Bodø	MAIL	Maren.strand@mowi.com		
	POSTAL		WEB	http://mowi.com		

Egenskaper ved planen eller tiltaket omfatter:

- a) størrelse, planområde og utforming
- b) bruken av naturressurser, særlig arealer, jord, mineralressurser, vann og biologiske ressurser
- c) avfallsproduksjon og utslipp
- d) risiko for alvorlige ulykker og/eller katastrofer.

Lokalisering og påvirkning på omgivelsene omfatter en vurdering av om planen eller tiltaket kan medføre eller komme i konflikt med:

- a) verneområder etter naturmangfoldloven kapittel V eller markaloven § 11, utvalgte naturtyper (naturmangfoldloven kapittel VI), prioriterte arter, vernede vassdrag, nasjonale laksefjorder og laksevassdrag, objekter, områder og kulturmiljø fredet etter kulturminneloven
- b) truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap, verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser, områder med stor betydning for samisk utmarksnæring eller reindrift og områder som er særlig viktige for friluftsliv
- c) statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71 eller rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77.
- d) større omdisponering av områder avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål, samt reindrift eller områder som er regulert til landbruk og som er av stor betydning for landbruksvirksomhet
- e) økt belastning i områder der fastsatte miljøkvalitetsstandarder er overskredet
- f) konsekvenser for befolkningens helse, for eksempel som følge av vann- eller luftforurensning
- g) vesentlig forurensning eller klimagassutslipp
- h) risiko for alvorlige ulykker som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom.

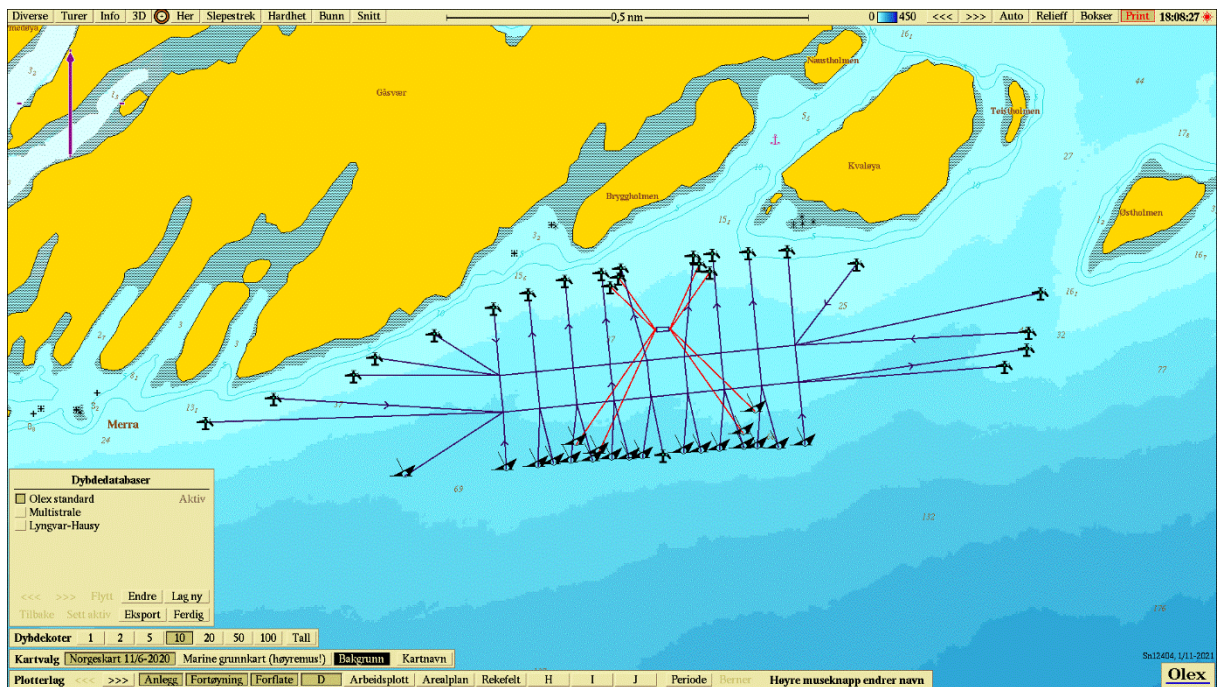
I vurderingen av om planen eller tiltaket kan få vesentlige virkninger og følgelig skal konsekvensutredes, skal det ses hen til virkningenes intensitet og kompleksitet, sannsynlighet for at virkningene inntreffer og når de inntreffer, varighet, hyppighet og mulighet for å reversere eller begrense dem, om virkningene strekker seg over landegrensene, samt samlede virkninger av forslaget til plan eller tiltak og andre eksisterende, godkjente eller planlagte planer eller tiltak.

2 Beskrivelse av tiltaket

a) Størrelse, planområde og utforming

Lokaliteten Gåsvær er plassert i Meløy kommune, Nordland. Anlegget plasseres i delvis beskyttet i Gåsværfjorden. Lokaliteten søkes til en ramme med 8 bur med forflåte, samt fortøyningsystemet til anlegget og forflåten.

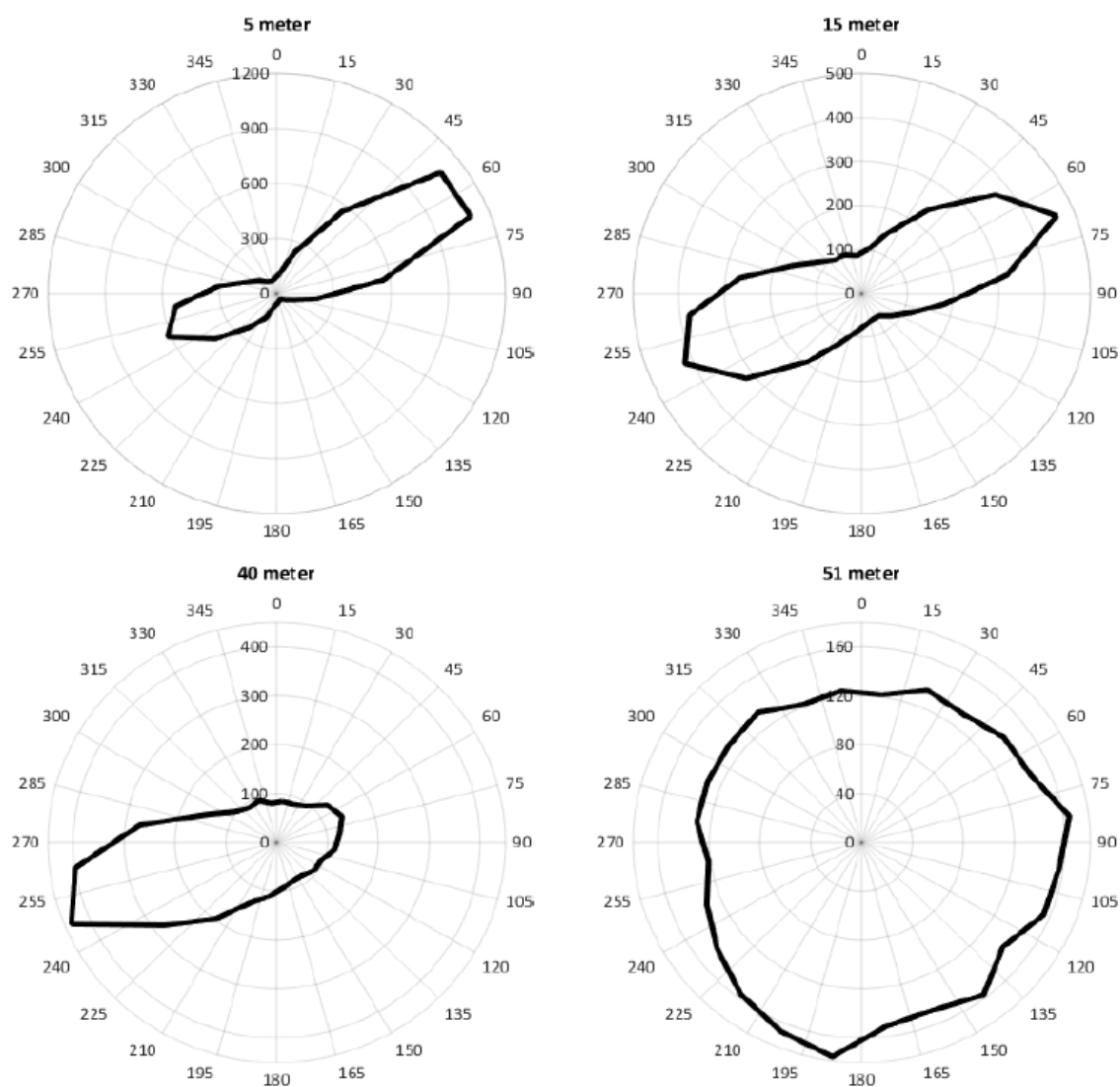

Vannstrømmen ved Gåsver følger batymetrien til området og drives stort sett av tidevannet. Strømbildet ved lokaliteten er følgende (Hiorth og Nergaard, 2021):

Parametere	5 meter	15 meter	40 meter	51 meter
Gyldige målinger/totalt (#)	13767/13789	13764/13789	13670/13789	13725/13789
Gjennomsnittsstrøm (cm/s)	8.1	5.3	4.2	4.0
Maksimalstrøm (cm/s)	44.6	37.7	25.5	17.3
Minimumstrøm (cm/s)	0.0	0.0	0.0	0.0
Strømstyrke 0-1 cm/s (%)	2.1	3.7	5.4	5.4
Strømstyrke 1-3 cm/s (%)	13.9	22.7	32.6	32.2
Neumann-parameter	0.22	0.06	0.29	0.06
Standardavvik (cm/s)	5.9	3.3	2.6	2.3
Varians (cm ² /s ²)	34.6	11.0	6.7	5.2
Signifikant maksimum strømhastighet (cm/s)	14.6	9.0	7.1	6.5
Signifikant minimum strømhastighet (cm/s)	3.0	2.2	1.7	1.8
10 års returstrøm (cm/s)	73.5	62.2	-	-
50 års returstrøm (cm/s)	82.4	69.7	-	-
De 4 hyppigst forekommende strømreringsgruppene (*)	60 - 75 45 - 60 240 - 255 255 - 270	240 - 255 60 - 75 255 - 270 45 - 60	240 - 255 255 - 270 270 - 285 225 - 240	180 - 195 75 - 90 90 - 105 135 - 150
De 4 hyppigst forekommende strømhastighetsgruppene (cm/s)	3 - 5 5 - 7 1 - 3 7 - 9	3 - 5 1 - 3 5 - 7 7 - 9	1 - 3 3 - 5 5 - 7 7 - 9	3 - 5 1 - 3 5 - 7 7 - 9
Mest vannutsiftning / retning / 15° sektor	1101 m ³ /m ² per dag ved 60 - 75	462 m ³ /m ² per dag ved 60 - 75	437 m ³ /m ² per dag ved 240 - 255	177 m ³ /m ² per dag ved 180 - 195
Minst vannutsiftning / retning / 15° sektor	34 m ³ /m ² per dag ved 135 - 150	63 m ³ /m ² per dag ved 150 - 165	81 m ³ /m ² per dag ved 345 - 360	121 m ³ /m ² per dag ved 255 - 270

Orienteringen og spredningen av strømbildet ved lokaliteten er visualisert i strømosene nedenfor:

Havbunnen ved B-undersøkelsen etter NS9410:2016 viste at lokalitetsområdet i hovedsak bestod av sand, og øvrige grus. (Fredriksen og Mynors, 2021). Ni stasjoner ble registrert som hardbunn, og en stasjon ble registrert som bløtbunn.

Sedimenttype	Dominerende	Mindre dominerende	Øvrige
	Sand	Skjellsand	Grus
Ant. stasjoner:	10	Ant. stasj. med / uten dyr:	10 / 0
Ant. hugg:	12	Ant. stasj. bløt / hard bunn:	9 / 1
Antall grabbstasjoner (gruppe II / III) med følgende tilstand:			
Tilstand 1: 8 / 10	Tilstand 2: 0 / 0	Tilstand 3: 0 / 0	Tilstand 4: 0 / 0
Parametergruppe	Indeks		Tilstand
Gr. II pH/Eh	0,00		1
Gr. III Sensorisk:	0,59		1
Gr. II + III	0,36		1
Lokalitetstilstand, iht. NS 9410:2016			1

C-undersøkelsen etter NS9410:2016 utført av Aqua Kompetanse (Fredriksen og Mynors, 2021), Sammen drag av hovedfunnene i C-undersøkelsen ses nedenfor:

	Anleggssone	Ytterst	Overgangssone			Referanse	
	Stasjon C1	Stasjon C2	Stasjon C3	Stasjon C4	Stasjon C5	Stasjon C REF	
Avstand til anlegg (m)	6	501	165	325	305	1349	
Dyp (m)	59	88	68	85	95	84	
GPS koordinater	66 52.231'N 13 28.150'Ø	66 52.124'N 13 27.509'Ø	66 52.193'N 13 27.937'Ø	66 52.146'N 13 27.752'Ø	66 52.206'N 13 29.570'Ø	66 52.3580'N 13 31.0238'Ø	
Bunnfauna (Velleider 02:2018)	Ant. arter	55	47	45	52	50	35
	Ant. Ind.	246	425	261	576	327	181
	H'	4,518	3,784	4,136	3,571	3,829	3,146
	nEQR verdi tilstand	0,816	0,700 II	0,797 II	0,723 II	0,775 II	0,740 II
	Gj.snitt nEQR overgangssone				0,765 II		
Oksygen i bunnvann (ml O ₂ /l)					5,87		
Organisk stoff nTOC (mg/g)	21,0	25,1	22,0	23,5	24,2	23,7	
Cu (mg/kg TS)							
Tilstand for C1	1						
Tidspunkt for neste undersøkelse:	Første produksjonssyklus						

b) Bruk av naturressurser

Tiltaket vil benytte seg av økosystemtjenester i form av nedbrytning av organisk materiale. Lokaliteten vil ikke bruke andre naturressurser, foruten at det er plassert i sjø med det søkte areal.

c) Avfallsproduksjon og utslipp

Avfall og utslipp fra anlegget vil i hovedsak bestå av organisk materiale i form av forspill og fekalier. I tillegg kan det forekommende mindre utslipp fra vaskeprosesser hvor tang og andre fastgrodde marine arter spyles bort fra anlegget. Forventet utslippene vil ikke ha store konsekvenser i resipienten. Vurdering av en utslippstillatelse vil gjøres av Statsforvalteren.

Bunnforholdene vil jevnlig følges opp med prøver i henhold til NS9410 (2016), slik at bedriften vil kunne utføre risikobaserte vurderinger fortløpende slik at tiltak for å hindre organisk materiale akkumuleres i sedimentet over lengre tid.

Utslipp av prioriterte miljøgifter skal reduseres mest mulig og substitusjon for gitte kjemikalier og/eller metoder skal vurderes fortløpende. Utslipp av legemidler vil kun skje dersom det er risikovurdert og

legemidlet er rekvirert av autorisert veterinær eller fiskehelsebiolog og benyttet som foreskrevet. Utslipp fra akvakulturanlegget skal ikke føre til at kjemikalier, herunder legemidler over tid akkumuleres i sedimentene i mengder som overstiger miljøkvalitetsstandarder for sediment fastsatt i eller i samsvar med vannforskriften. Viser miljøundersøkelser at slike miljøkvalitetsstandarder overskrides vil bedriften iverksette tiltak for å redusere utslippene.

Fôrlagring, dødfiskhåndtering, spyling, rengjøring samt annen virksomhet ved anlegget vil ikke påføre omgivelsene urimelige luktulempere. Anlegget skal utformes og virksomheten drives slik at det ikke medfører nevneverdige støyulempere for omgivelsene. Anlegget skal utformes og virksomheten drives slik at lys benyttet på anlegget eller som kjønnsmodningsregulering, ikke medfører nevneverdige ulemper for omgivelsene.

Bedriften vil, så lang det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper, unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig vil innhold av skadelige stoffer i avfallet begrenses så mye som mulig. All håndtering av avfall (herunder farlig avfall) skal skje i overensstemmelse med gjeldende regler for dette.

Død fisk, avskjær og blodvann vil samles opp og konserveres omgående. Ensilasjetanker vil ha tilstrekkelig kapasitet, og være forsvarlig sikret mot utslipp til miljøet. Vedlagt søknaden ligger mal for beredskapsplan for massedød. Malen vil bli benyttet ved etablering av lokaliteten og kvern- og ensilasjekapasitet spesifiseres slik at en overholder krav.

d) Risikoulykker og/eller katastrofer

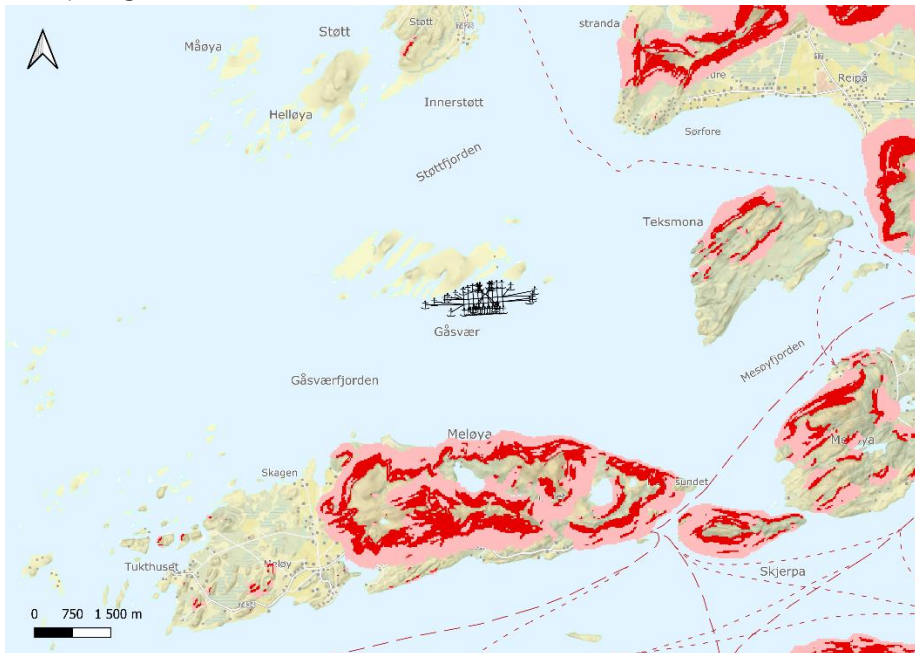
Bedriften vil gjennomføre risikoanalyse av alle faktorer, inkludert miljørisikoanalyse av virksomheten og vurdere resultatene fra disse i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft vil bli kartlagt. Miljørisikoanalysen vil bli dokumentert og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor.

Anleggssertifisering etter NS9415 (2009) skal sikre at tiltaket er korrekt dimensjonert og sikrer mot fare for rømming og konstruksjonsfeil.

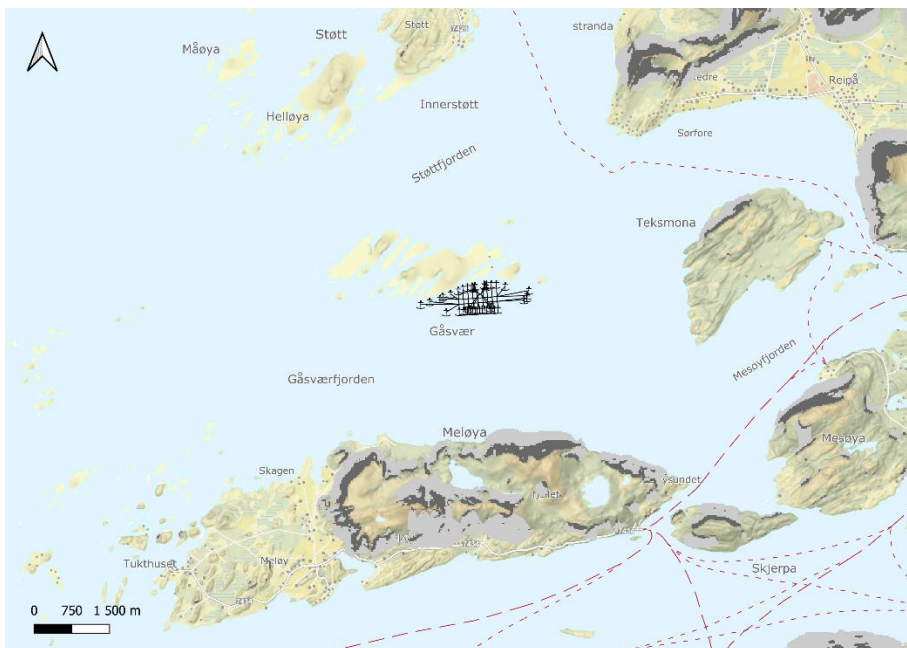
Det er ikke funnet noen områder med risiko for ras eller fare for større bølger som følge av ras og som kan påvirke anlegget direkte. Lokaliteten er planlagt utenfor aktsomhetssonene for snøskred og

steinsprang. Se kartene nedenfor:

Aktsomhetssone Snøskred

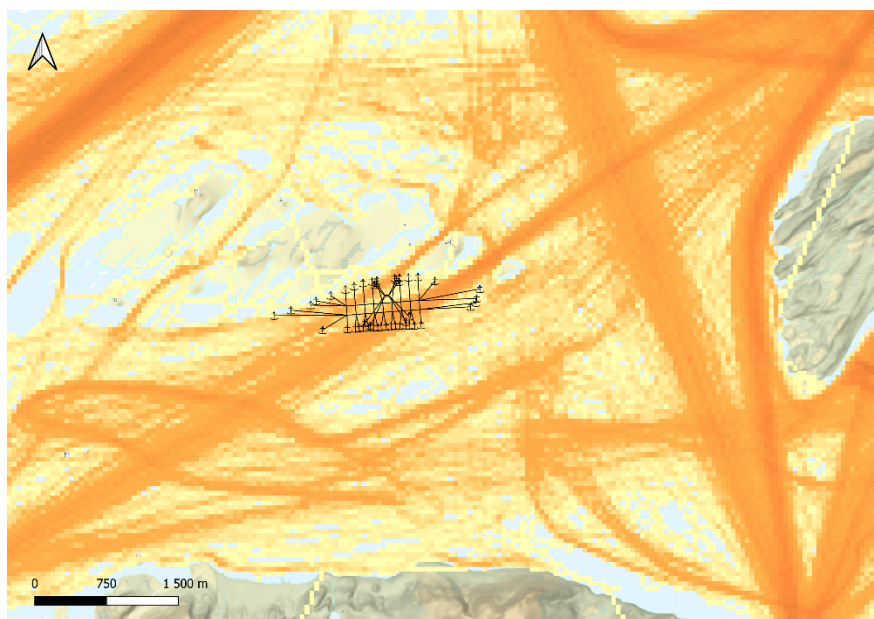
Aktsomhetsområde Steinsprang

Lokalitetene er plassert i blank sektor og utenfor areal farleder. Det er noe sjøgående trafikk som går i området, se kartet nedenfor. Anlegget merkes med bøyer og lys i henhold til gjeldende regelverk for å

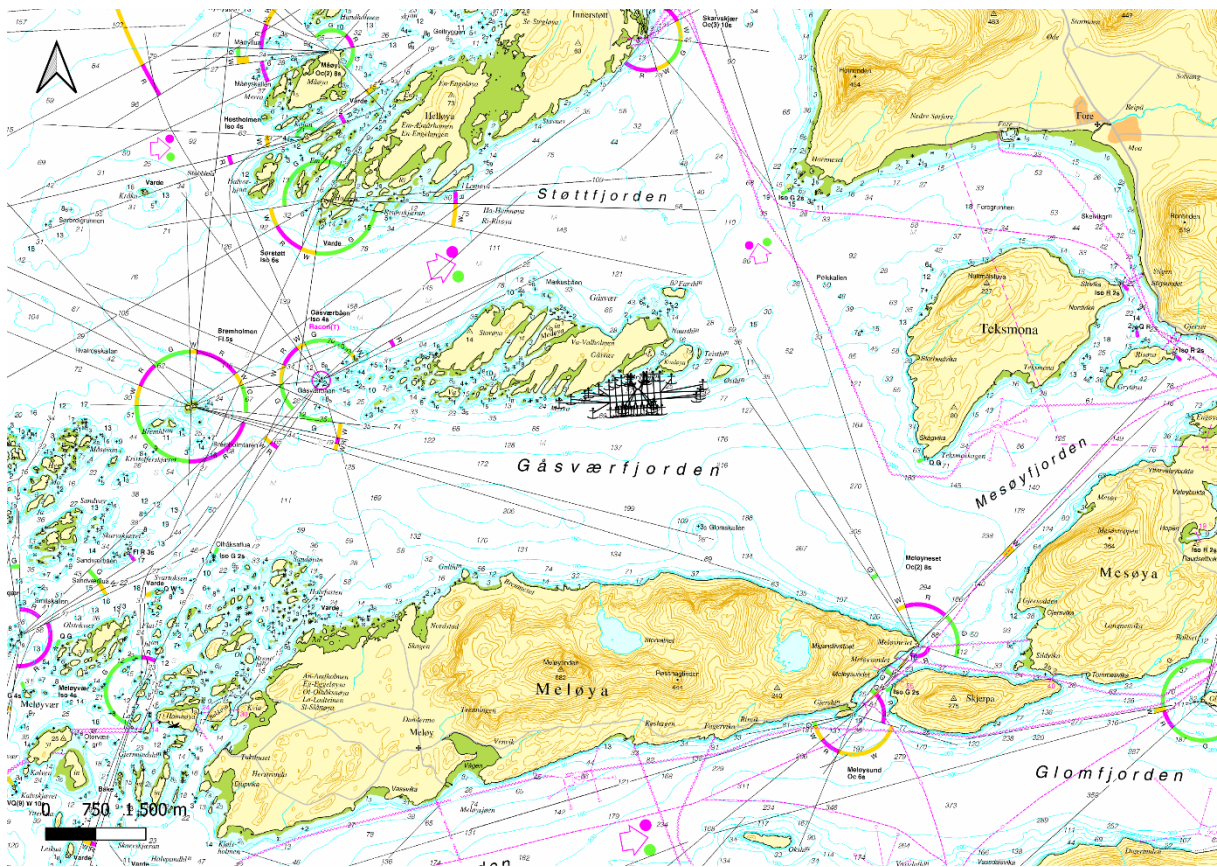
unngå påkjørsler og potensielle havari av anleggskonstruksjon eller møtende båter.
Begreningsområdet for ferdsel er 20 meter fra anleggets bøyer, mens det er fiskeforbud innenfor 100 meters avstand fra anleggets bøyer.

AIS tracking 2020, class A.

AIS tracking 2020 class B

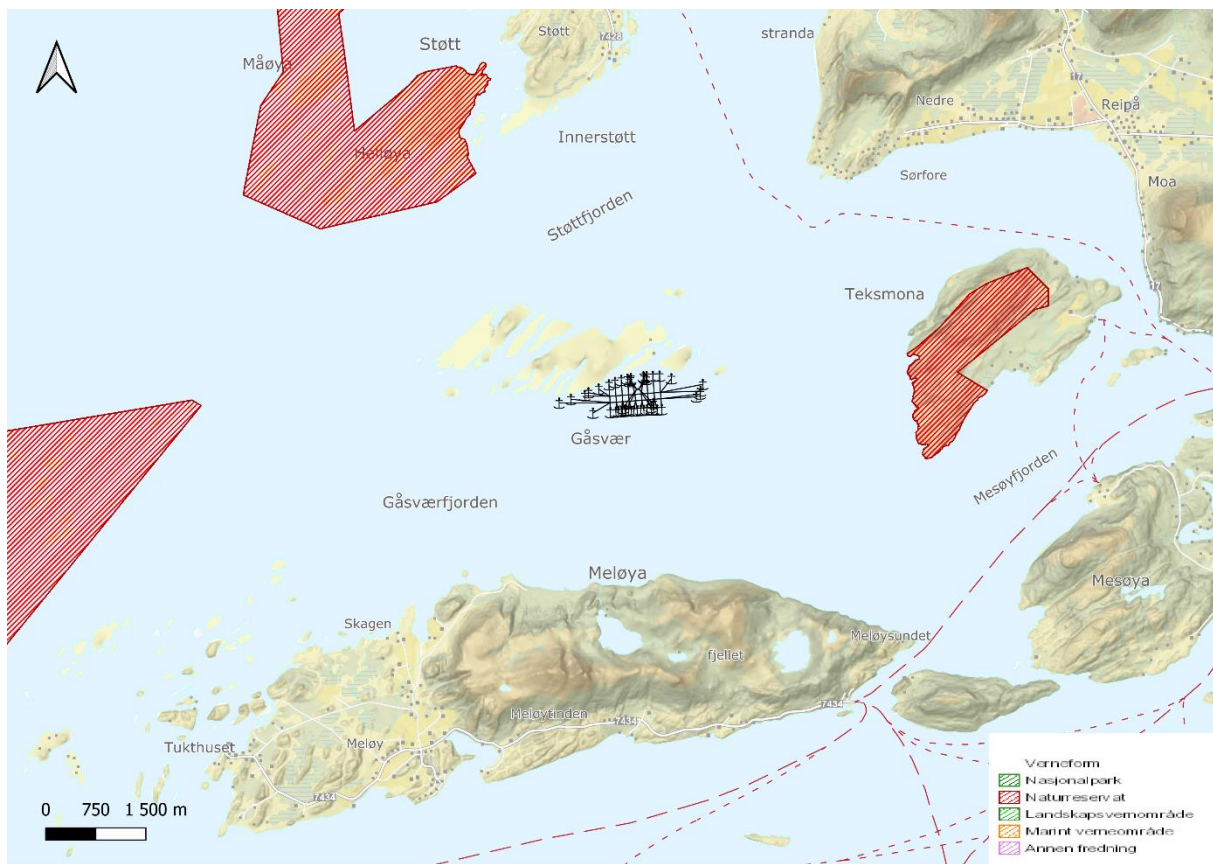
Bilde viser området anlegget plasseres i forhold til lyktesektorene i området.

3. Mulig påvirkning eller konflikter med omgivelser

a) Verneområder

Det er ingen nye verneområder eller utvalgte naturtyper i lokalitetsområdet hvor lokaliteten er tenkt etablert. Det er heller ingen prioriterte arter i området, og lokalitetene ligger heller ikke i vernet vassdrag eller i en nasjonal laksefjord.

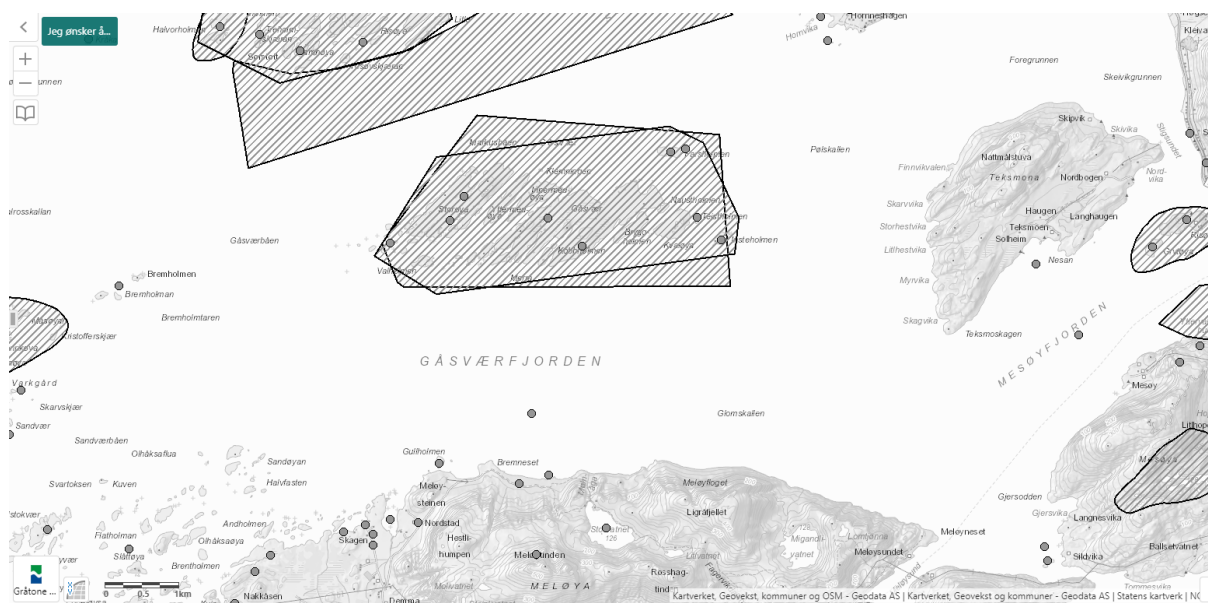
Det er ingen nye objekter, områder eller kulturmiljø i lokalitetsområdet.

Verneområder

b) Arter, naturtyper og landskap

Det er ikke registrert noen truede naturtyper i området eller verdifulle landskap, kulturminner eller kulturmiljøer i området (naturbase.no).

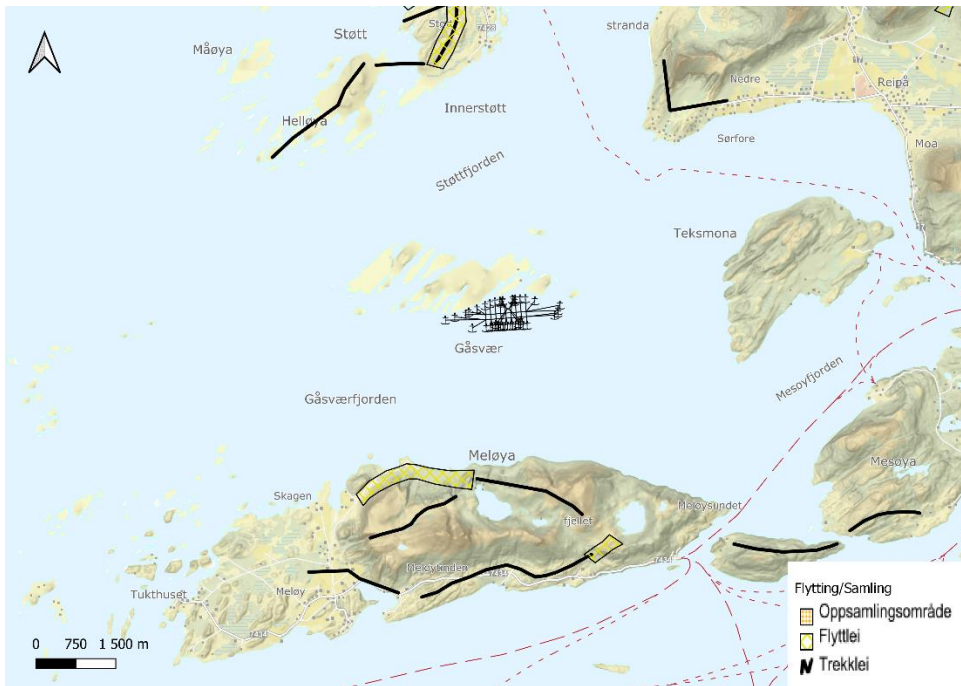

Arter av særlig stor forvaltningsinteresse, punkter. Grå punkter = trua arter. (Orange punkter = Ansvarsarter). Brune kryss = nær trua arter. Hentet fra Naturbase.

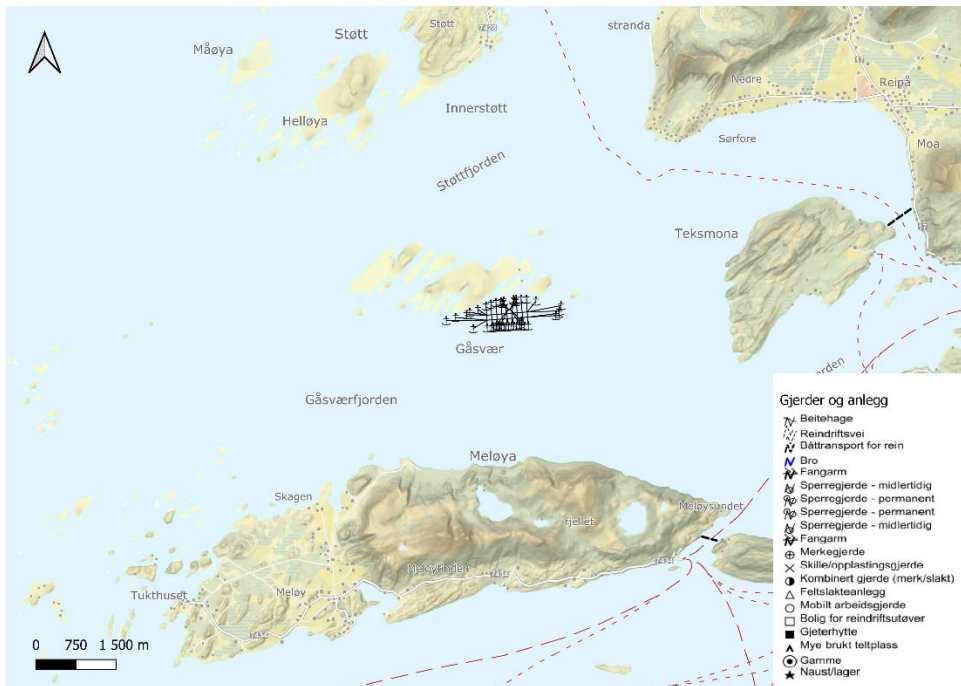
Av de arter som er registret med særlig stor forvaltningsinteresse er dette arter av fuglen Ærfugl (*Somateria mollissima*) (VU), Alke (*Alca torda*) (VU), Svartand (*melaniitta nigra*) (VU), Storspove (*Numenius arquata*) (VU), gulnebbblom (*Gavia adamsii*) (VU), Lomvi (*Uria aalge*) (VU) og Gråmåke (*Larus argentatus*) (VU). Alle er observert i 2016.

Det er ikke registret noen nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser i området.

Lokaliteten er plassert utenfor registreringer av reindriftsinteresser. Det er ingen registrering av områder med stor betydning for samisk utmarksnæring.

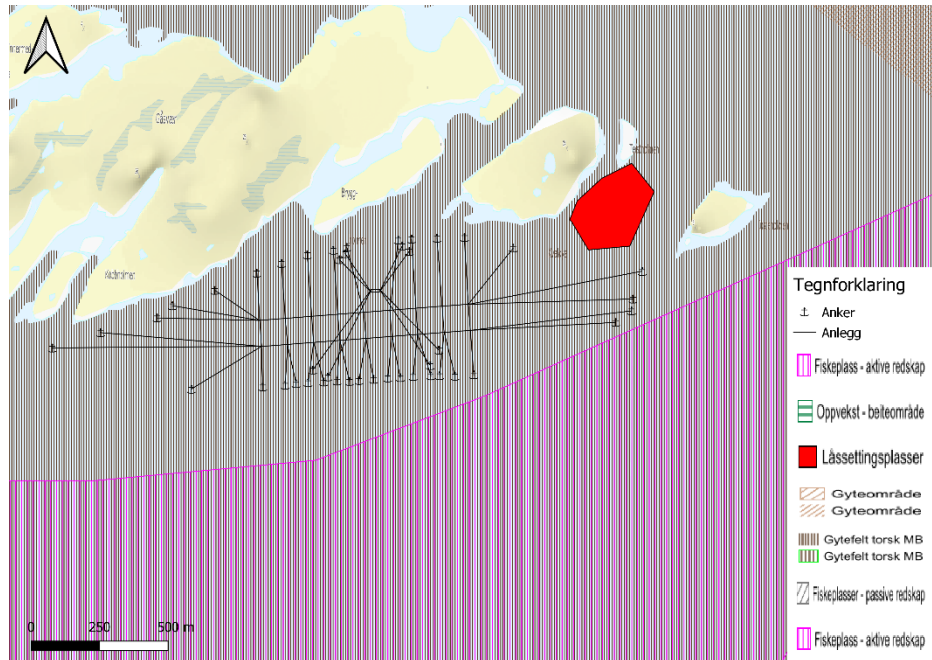
Flytte og samling – Reindrift

Gjerder og anlegg – Reindrift

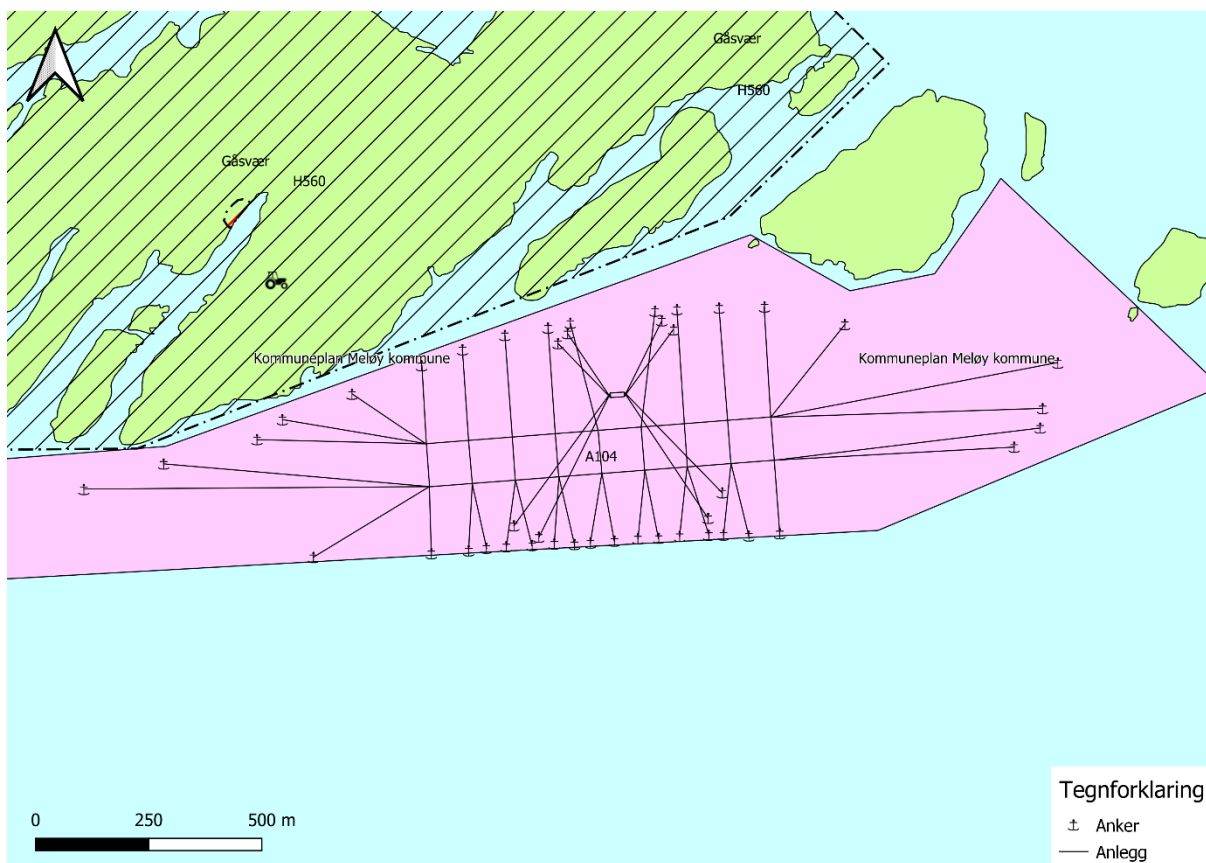
Det er registrert flere friluftsliv område ved Gåsvær. Områdene har områdeverdi: Registrert friluftslivsområde. Det er vurdert at tiltaket og tiltaksområdet ikke setter begrensinger på ferdsel, bruk eller skader de nærliggende friluftsområdene i noen betydelig grad.

Fiskeriinteresser ses i kartet nedenfor:

c) Planbestemmelser

Lokalitetene ligger i et sjøområde som er regulert til Akvakultur.

d) Omdisponering av areal

Tiltaket vil ikke medføre omdisponering av areal da det ligger innenfor avsatt areal for Akvakultur.

e) Økt belastning

Etttersom dette er en nyetablering av en lokalitet er det en økt belastning ettersom utslipp er medregnet i driften. Likevel planlegger aldri bedriften at produksjonen skal gå på bekostning av miljøtilstanden i sedimentet og belastningen skal aldri være så stor at en oppnår uakseptabel miljøtilstand definert i NS9410 (2016). Med bakgrunn i dette vurderes belastningen så liten at den ikke får vesentlig virkning for miljø og samfunn.

f) Helsekonsekvenser

Det er vurdert til at anlegget ikke vil gi vesentlig belastning av luft- eller lysforurensing, støy eller lukt. Håndtering av død fisk, inkludert ensilasje, vil skje i ett lukket system.

g) Vesentlig forurensning eller klimagassutslipp

Nyetablering av lokaliteten vil ikke medføre vesentlig økning i utslipp av klimagasser.

h) Naturfare

Nyetablering av lokaliteten vil ikke gi økt risiko for ulykker, ras, skred eller flom.

4. Konklusjon

Tiltaket er ikke i store konflikter med andre interesser eller til skade for miljøet. Etter vår vurdering er det ikke nødvendig med en konsekvensutredning, og tiltaket vurderes til å ikke ha vesentlig virkning på miljø og samfunn. Eventuell utslipp vil følges opp i henhold til gjeldende regelverk og håndtering av avfall (herunder farlig avfall) vil skje i overensstemmelse med gjeldende regler for dette.

MAREN STRAND

BIOLOGI- OG MILJØKOORDINATOR - NORD

MOWI ASA

Litteraturliste og informasjons innhenting:

Artskart. Artsdatabanken. [karttjeneste] Hentet fra: <https://www.artsdatabanken.no/>

Fredriksen K-E. og Myrnors J. (2021) Forundersøkelse ved Gåsvær i Meløy kommune, 2021. Rapport nr. 572-11-21FU) Aqua Kompetanse AS.

Hiorth K. og Nergaard B.O. (2021) Vannstrømmåling ved Gåsvær, Meløy kommune, juni – september 2021. Rapport nr. 323-7-21S) Aqua Kompetanse AS.

Lakseregistre. Fylkesmannen. [karttjeneste] Hentet fra: <https://laksekart.fylkesmannen.no/>

Naturbase. Miljødirektoratet. [karttjeneste] Hentet fra: <https://kart.naturbase.no/>

Norges geologiske undersøkelse. [karttjeneste] Hentet fra: <https://www.ngu.no/emne/kart-pa-nett>

NVE Aktsomhetskart [Karttjeneste] Hentet fra: [NVE Aktsomhetsområder](#)

